

Izhajajo vsako jutro.

Velja do konca leta 1918 20 K.

Za četrt leta K 10.—

Mesečno K 3-50.

Posamezna številka 20 v.

Oglasi po dogovoru.

NOVICE

Uredništvo in upravnništvo je v
„Zadružni tiskarni“, Dunajska
cesta št. 7.

Telefona št. 180.

Uredništvo je strankam na razpo-
lago od 6—7. ure zvečer.

Št. 12.

V Ljubljani, torek dne 16. julija 1918.

Leto I.

Italijani ne mo- rejo naprej. Avstrijsko vojno po- ročilo.

Dunaj, 14. julija. (K. u.) Uradno.

Med Gardskim jezerom in Adižo je bil oboje-
stranski artiljerijski ogenj zelo živahen. Na bene-
čanski gorski fronti se je bojno delovanje zopet
stopnjevalo. Včeraj so vrgle na Sasso Rosso naše
čete sovražne izvidne oddelke nazaj. Danes jutraj
so italijanski oddelki zamenjali napadali jugovzhodno
od Asiaga in Monte di Val bella. Tudi boj na
zapadnih bojiščih doline Brente se je končal nam
v prilog. — V Albaniji tipajo sovražniki polagoma
proti našim novim pozicijam. V dolini Devolija
smo zavrtili francosko eskadro.

Dunaj, 15. julija. (K. u.) Uradno.

Na frontah v gorovju je artiljerijsko delo-
vanje na obeh straneh trajno živahno.

Šef gen. štaba.

* * *

Italijansko uradno poročilo.

14. julija. Včeraj popoldne je pričel sovra-
žnik z velikimi v obliki pahljače postavljenimi od-
delki napad na pozicijo Cornone južno Sassa
Rossa. Naš garnizija, ki ga je napadla z bajone-
tom z elanom, ga je pognala v beg in zasledo-
vala do izhodnih jarkov. Številni sovražniki so
ostali na bojišču. Pripeljali smo dva oficirja in
64 vojakov kakor tudi dve strojni puški. Bojno
delovanje je bilo na Pasubiju precej zmerno, kjer
sta obe artiljeriji razvijali ljute akcije. Med dolino
Frenzelo in Brento je naš ogenj zadržal sovražne
patrulje. Letalsko delovanje je bilo navzlic malo
ugodnim vremenskim razmeram čez dan precej
živahno. 10 sovražnih letal je bilo sestreljenih.
Letalski poročnik Silvio Scarone je izvojeval svojo
30. zmagov v zraku.

Albanija. Naše čete so v stiku z novo
sovražno črto. Severno Semenija in vzhodno spod-
njega Devolija severno Berata so sovražne umi-
kale se kolone ponoči dne 12. julija napadli
naši oddelki in jih razpršili. Med Semenijem in
Vojušo smo nadalje izpraznjevali gorenje ozemlje
in nabirali plen. Število dne 6. julija vjetih pre-
sega 1800, med njimi 61 oficirjev.

* * *

Dunaj, 15. julija. Laški glavni stan poroča
z dne 14. julija. Navadni topniški boji, ki so se
ojačili pri Valardo in vzhodnem delu visoke
asijske planote. Sovražne čete, ki so se zbirale
severno od Barcole prehodu, je naš ogenj raz-
pršil. Pri Cornone smo odbili napade sovražnih
patrul. 3 sovražne aparate smo zbili.

* * *

Italijani pešajo.

Iz Curiha poroča „Zürcher Tagesanzeiger“
po „Corriere della Sera“, da so laške rezerve
izčrpane, in zato svari pred novo ofenzivo čez
Piavo.

* * *

Generali Cadorna, Porro in Cappello odstavljani.

Lugano, 12. jul. (K. u.) Kakor poroča rimski
uradni list, so bili generali Cadorna, Porro in
Cappello postavljeni v dispozicijo in so izgubili
šaržo ter prejemke armadnih poveljnikov. Tudi
generalni poročnik Cavaciocchi je v dispoziciji.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 14. julija. (K. u.) Uradno.

Zapadno bojišče.

Na zapadnem bregu Avre čez dan živahno
artiljerijsko delovanje. Zvečer je oživilo tudi na
drugih delih fronte v zvezi z izvidnimi boji. Kra-
jevni boji v gorovju pri Villers Cotteretsu. Po močni
artiljerijski pripravi je sovražnik zvečer napadel
zapadno od Chateau Thierryja. Krvavo smo ga
zavrtili. Nočni moteči ogenj je bil večasih živahen.
Pri jasnejšem vremenu so izvršile naše letalske
flotilje nočne napade na sovražne železniške na-
prave ob francoski obali med Dunkerqom, Bou-
lognom in Abbevilleom, v prostoru Lillers-St. Pol.
Doullens, ter v pokrajini pri Crepy en Valois in
Villers Cotteretes.

Berlin, 15. julija. (K. u.) Uradno.

Zapadno bojišče.

Vojna skupina prestolonaslednika Ruprehta:

Jugovzhodno Yperna je napadel sovražnik
včeraj jutraj po močni pripravi z ognjem in je
vdrl na mali širini v naše bojno ozemlje. Na
obeh straneh Lyse čez dan artiljerijsko delovanje.
Zvečer je oživilo tudi na ostali fronti.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Med Aisno in Marno je ostalo bojno delo-
vanje živahno. Krajevni infanterijski spopadi južno
od St. Pierre-Aigle in na ozemlju Savieres.

Poročnik Loewenhardt si je priporil svojo
35. zmagov v zraku.

v. Ludendorff.

Pred novo bitko na zapadu.

Basel, 14. julija. „Times“ poročajo s fran-
coske fronte: Pri Reimsu se čuti vedno močnejši
pritisk Nemcev. Med francoskimi in angleškimi
črtami so se nanovo zamenjale posadke, pri če-
mur so uvrstili tudi Američane prvič v strnjenih
skupinah v prvo bojno črto. Smo v zadnjih pri-
pravah za novo nemško ofenzivo. — Od Nieu-
porta do Hanna se sporazumne čete stalno pri-
pravljajo na boje, ker lahko že prihodnji dnevi
prinesejo napad.

Usoda Belgije.

Najvažnejša zadeva zadnjih tednov v Nemčiji
je govor državnega kanclerja grofa Hertlinga o
Belgiji v glavnem odseku. O usodi te države je
izpregovoril poleg drugega tudi tako le:

„Hočemo se poslužiti Belgije kot objekta,
ki je založen v zastavo. Že to pomeni, da je ne
mislimo obdržati. Gre le za to, pod kakimi po-
goji jo vrnemo. Belgija mora biti obnovljena v
celem obsegu kot samostojna država. Naj ne bo
podložna nikomur kot vazal in mi hočemo z njo
živeti v miru in prijateljstvu. Kako bo to v po-
sameznostih mogoče doseči, še danes ne moremo
reči.“

Konservativnemu grofu Westarpu kajpada
ta izjava Hertlinga ni ugajala in je takoj zagrozil,
da se še povrne k zadevi. Stranke večine pa so
socialnimi demokrati vred bile zelo zadovoljne.
Scheidemann je naprimer izjavil, da so te besede
Hertlingove tako obširne, kakor še niso bile go-
vorjene izza vladine mize o tej zadevi.

„Frankf. Zeitung“ gleda v izjavi državnega
kanclerja Hertlinga o Belgiji znaten napredek in
meni, da sovražni državnik ne morejo iz nje
čitati kakor Balfour februarja meseca, da si hoče
Nemčija s teritorialnimi, trgovskimi in vojaškimi
pogoji uslužiti in preprečiti, da bi zavzemala
samostojno mesto med narodi. Ker na nemški
strani ni nikake ovire, bi mogla vojna pač pre-
stat. Angleški vojni cilji pa se morda ne lokalizirajo
na „osvoboditev Belgije“, ampak Anglija
stremi, da pridobi za se in za svoje zaveznike
razne ugodnosti, ki se ne dajo prav strniti z le-
pimi besedami o varstvu malih narodov in člo-
večnosti. List meni, da ima izjava kanclerja tem
večji pomen, ker jo je podal po svojem povratku
iz glavnega vojnega stana.

Razveseljev je pojav, da se začne na Nem-
škem tajati led; vendar pa nismo taki optimisti,
da bi smatrali mir za gotovo stvar, če se Nemcem
in njih protivnikom zljubi, biti radi Belgije po-
ustlajivim. Mislimo pač, da so še druge najmanj
tako kakor Belgija važne zadeve, ki jih treba
povoljno rešiti, da ne bo vesoljni mir črvin.

Splošen sporazum nam je potreben po na-
čelih splošnih pravic, ki so sga na papire za-
pisale — rade ali nerade — vse vojujoče države.

Švedski list o kanclerjevem govoru.

Stockholm, 14. julija. „Stockholms Tidnin-
gen“ razpravlja o zadnjem govoru grofa Hertlinga
in pravi, da je vsekako pomembno, da govori
državni kancler še danes neposredno pod vtisom
prihodnje nemške ofenzive na zahodu, o neo-
mahljivi pripravljenosti Nemčije za
mir in da poudarja, da je pri tem vrhovno vojno
vodstvo na njegovi strani.

Belgija in nemške kolonije.

Kodanj, 14. julija. Poročajo, da smatra
Nemčija Belgijo kot aro za vrnitev kolonij. Od
kolonij je odvisna usoda Belgije.

Novih 12 milijard.

Poslanci državne zbornice najdejo danes
državne finančne predloge na svojih pulitih. Zaman
se je trudila vlada dosedaj, kako spraviti zme-
deno vojno proračunanje v jasen red. Manjkalo
je za najnujnejše davčne predloge privolitve držav-
nega zbora in samo večno krpanje nas je še
držalo nad vodo, kar pa je nevarno stanje.
Minolo proračunsko leto nam je pustilo skupnega
primanjkljaja v znesku 18-97 milijard kron; vlada
pa je bila upolnomočena za 21 milijard kron, ki
jih pač spravijo dosedajne kreditne operacije in
tekoče osmo vojno posojilo. In že zopet treba
dovoliti pravico za bodočnost. Imamo zopet iskati
12 novih milijard.

Velika vsota je to, a vendar se ne smemo
ustrahiti; saj vemo, kako grozna bremena nalaga
vojna drugim državam. Do leta 1917 so bile za-
htevala vse države vojnega kredita 294-5 milijard
mark. Anglija je imela 70, Francija 52, Rusija
60, Italija 14, Nemčija 54 in Avstro-ogrška 31
milijard takega dolga. Če ga primerjamo s temi
vsotami, je novi vojni kredit pač precej skromen,
dasi je huda obremenitev našega rahlega gospo-
darstva, ki mora najti način in sredstvo, da zmore
zadovoljevati še nadaljnji potrebam vojne. Kon-
cem koncev dolgujemo mi vse, kar požira vojna,
le sebi, in ne prevzamemo obveznosti drugod.

To je še vsaj pomirjevalno, da smo sedem voj-
nih posojil zmogli prav sami in da bode tudi
osmo čisto naše.

Ententariji pa so že od početka delali s tu-
jimi močmi. Postajali so s klobukom v pesti pred
kontorji ameriških bankirjev, kojih blagajne
nimajo nemara ničesar več za nje. Sami za se
smo in sami nosimo bremena, ki jih ni povzro-
čilo lehkomiščno postopanje. Vojno čutimo v
svojem lastnem žepu; otroki smo lastni svoji
upniki.

V dobi, ko ni državni zbor po lastni svoji
krivdi zboroval, je finančna uprava odredila mar-
sikalj, da odvali pezo vojne. Po tem potu mora
finančna uprava naprej. Davek od vojnih dobič-
kov še ni izčrpan, oni ki so ogromno zaslužili
tekom vojne radi vojne. so činitelj, ki ga treba
pritegniti za plačilo. Meja obdačenja še ni dose-
žena in dobičkarji bodo morali vedno prispevati
temeljno vsoto vseh potrebščin. Da ima uprava
naših financ trden načrt in pogum, brez krivic
iskati denar tam, kjer je in kjer se je posebno
v vojni nakopičil, je že opetovano dokazano.

Baron Wimmer se je trudil odkritosrčno po-
kazati naš finančni položaj. Slaba stran našega
finančnega poslovanja je vedno, da radi notranje
političnih vzrokov ni bilo možno finančno gospo-
darstvo primerno uravnati in krepiti. Sedajni pro-
računski provizorij je določen za pol leta in se
krije po vsebini s provizorijem, ki bazira na za-
konu z dne 11. marca 1918. Da krije vojni kre-
dit 12 milijard mora uprava naših financ do na-
knadnega odobrenja po državnem zboru za čas
od 1. julija do konca leta 1918 naslednje ukre-
niti: Nepremično državno last do skupne vred-
nosti 600.000 sme prodati ali kakorkoli obreme-
niti.

Tekoče upravno leto je takorekoč v zraku,
ker za leto 1917—18 ni bil sklenjen finančni za-
kon in zopet treba naknadno ustvariti pravno
podlago za zaključek državnih računov. Državni
zbor prevzema hudo odgovornost, če zopet ne
misli reševati finančnega problema, ki nam ga je
naprtila vojna. Vzemirjenje, ki ga morda čutijo
plašni ljudje radi gospodarjenja naše države, ni
tolik posledica zadeve same, ki je za nas nujna
zapoved, kolikor senca naših notrajno političnih
razmer. Zastopniki narodov morajo tu zastaviti
vse svoje sile. In drugače to.

* * *

Z Dunaja poročajo listom: Kratko poletno za-
sedanje poslanske zbornice se odprlo danes do-
poldne z izjavo ministrskega predsednika dr. pl.
Seidlerja o naši vnani politiki, v kateri bo ostro
naglašal mirovno voljo monarhije. Trenutno je
še pretežna večina, tudi Poljaki in socialni de-
mokrati, v opoziciji, a v nemških parlamentarnih
krogih se zadržuje, da se bo v zbornici povodom
debatе našla večina za državne potrebsčine. Za-
sedanje bo trajalo radi kmetških poslancev menda
le do 26. julija. Opozicija zahteva, naj se skliče
brambni odsek, da se reši zahteva glede odpusta
starejših črnovojniških letnikov. Vlada je v tej
zadevi že včeraj pričela pogajanja. O dogodkih
ob Pavi se bo razpravljalo v tajni seji. Včeraj
je povabil ministrski predsednik pl. Seidler vse
klubove načelnike na posebni razgovor.

Dr. Seidler o ponočni seji.

Ob začetku današnje seje načelnikov je
predložil dr. Seidler dnevni red, ki so ga sklenili
zadnji načelniki strank. V soboto je bila nenadno
sklicana proti večeru seja klubovih načelnikov,
ki se je niso vsi načelniki udeležili. Ta seja je
vzbudila silno senzacijo. Ugibali so o odstopu
Seidlerja, o odgovitvi parlamenta, o izpremembi
v kabinetu, o razpustu zbornice itd.

Danes je vprašal Daszynski o tej zadevi
— Poljaki in Čehi v soboto niso bili prišli. —
Na vprašanje odgovarja Seidler Daszynskemu, da
je sklical sejo zato, da se pogovori s poslanci o
bodočih sejah, da se zagotovi, da bodo seje
mirne in da ne bo kravalov, na katere preži
sovražnik.

Pozno v noč je sklical sejo zato, ko je bil
prihodnji dan nedelja, in takrat ni ugoden čas
za seje, ker je bil pri cesarju v avdienci in se
je avto pokvaril. Slovesno izjavi vse tozadevne
govorice za izmišljotino. Samo orijentirati se je
hotel o položaju, ko je bil sklical sejo po noči.
Povabili je vse stranke, samo vabil niso mogli
pravočasno vsem dostaviti.

Dr. Korošec zahteva pred prvim branjem
budgeta razgovor o mirovni možnostih. Razvila
se je o tem daljša debata. Nemški nacionalac
Waldner je rekel, da se bo za to nudila prilika
pri ekspezeju grofa Buriana o zunanjih politiki.
Nujna vprašanja naj se obravnavajo. Labinski bo
vprašal o prehrani, drugi o tajnih pogodbah pri
miru v Brestu, radi ustavitve „Narodnih listov“,
radi kršitve imunitete, obtožbe ministrov. — Dr.
Korošec bo vprašal glede aneksije Bosne po
Ogrski.

O mirovni sklepih.

Na razgovor pride ratifikacija mirovnega
sklepa Avstro-Ogrske z ruskim svetjem. Sklene
se, da se vse to obravnava po prvem branju
budgetnega provizorija. Poljaki nimajo povoda,
da izpremene svoje odklonilno stališče proti vladi,
pač pa se bodo z Nemci sprijaznili. Seidler pove,
da bodo Burianova izvajanja že prinesli jutranj.

listi in se bo zato na ta govor samo sklicevali.
Končno so govorili še o paflamentarni cenzuri.

Vprašanje dr. Korošču.

Dunaj, 15. julija. Seidler je vprašal dr. Ko-
rošca, če upa, da bo zasedanje poteklo mirno in
da ne bo prišlo do turbulentnih scen, ki bi do-
stojanstvo države pri inozemstvu uničile.

Korošec mu je odvrnil, da so Čehi in Jugo-
slavani v svojih korakih in namerah že sklepali
in da ne more reči naprej, pride li do turbulent-
nih scen, ali ne. Ako pa trpi dostojanstvo države,
je na tem Seidler pač edini krivec.

Sovražno inozemstvo posluša.

Dunaj, 15. julija. Posvetovanja v klubih so
se začela. V sovražnem inozemstvu upajo na
„dogodke“ v avstrijski zbornici in jih hočejo iz-
koristiti. Zato naj se po vladni želji prenačljivi
koraki opuste.

Konec zborovanja 27. julija?

Dunaj, 15. julija. Na Ogrskem bo Weckerle
govoril v sredo o zunanjem položaju. Upajo, da
bo avstr. drž. zbor do 27. julija končal svoje za-
sedanje. Gosposka zbornica pa bo imela sejo do
30. t. m. Vojaske debate se bodo vršile v tajni
seji, ker želi vlada pustiti govornikom prostost
govora, kar bi bilo v javni seji z ozirom na sov-
ražnika nemogoče.

* * *

Vest poljskega lista o odstopu Seidlerja?
V Lublinu izhajajoči poljski listi pišejo, da Seidler
v prihodnjih dneh odstopi in da bode njegov
naslednik Poljak in sicer dr. pl. Bilinski ali dr.
Korytowski. Odgovornost za to vest je seve pre-
pustiti lublinskim listom.

Delavci proti boljševikom.

Stockholm, 13. julija. Delavci neke petro-
grajske tvornice so se med štrajkom pridružili
socialnim revolucionarjem, da tako protestirajo
proti boljševikom. Nekaj sto so jih zaprli in pre-
peljali v Schlüsselsburg in Kronstadt. Rdečo gardo
je podpirala kavalerija. Mnogo delavcev je bilo
med spopadom ubitih. Stavkujoče delavce so na-
domestili drugi.

Poulični boji v Petrogradu.

Iz Moskve se poroča, da se je levica so-
cijalnih revolucionarjev polastila po hudih bojih
in s strojnimi in topovi junkerskega učilišča.
Javnost v Petrogradu je vznemirjena.

Protestna nota proti Angle- žem na murmanskim obali.

Moskva, 13. julija. Petrogradska brzojavna
agentura objavlja noto ljudskega komisarjata za
zunanje zadeve tukajšnjemu diplomatskemu za-
stopniku Velike Britanije, ki zahteva takojšnjo od-
stranitev angleških čet na murmanskim obali in ob-
enem protestira proti navzočnosti angleških bojnih
ladij ob murmanskim obali.

Srbski in angleški oficirji v Rusiji.

Berolin, 15. julija. Finski časopisi poročajo,
da koraka 300 srbskih in angleških častnikov
proti Arhangelsku. Sovjet je ukazal, da jih zadrže
in je sklenil, da se obreže severnega morja iz-
premeni v vojaške distrikte.

* * *

Obe sibirski republiki — ena sama država.

„Daily Express“ poroča, da ste se obe si-
birske republiki, vzhodna z glavnim mestom Har-
binom in zahodna z Omskom združili in določili
Tomsk za glavno mesto. Tako je postala Sibirija
velika država z euo samo vlado. Čeho-Slovaki
tvorijo glavno moč te republike, razen tega je
postala republika razne zbote prostovoljcev in
Kozakov. Inicijativo za to združitev je dal menda
Kerenski.

* * *

Početek nove vojne z Rusijo?

Stockholm, 14. julija. V dobro poučenih
krogih smatrajo kot neizogibno, da poseže an-
tanta v ruske razmere in da zopet upostavi
vzhodno fronto.

Nemčiji napovedujejo vojno.

Moskva, 14. julija. Čete, ki so bile poslane
proti fronti ob Volgi, so izdale vlado, korakajo
proti Moskvi in so Nemčiji napovedale vojno.

Kerenski v Parizu.

Pariz, 14. julija. Izvršilni odbor socialne
radikalne stranke je danes sprejel Kerenskega, ki
je rekel, da je Rusija faktično še danes v vojski
z Nemčijo. Kerenski zahteva, da antanta pomaga
Rusiji s četami in municijo. Pa hiteti morajo, čez
3 mesece bo že prepozno.

Boji čehoslovakov.

Berolin, 14. julija. Čehoslovakom se je po-
srečilo zavzeti Kazan. Izkoriščajo zase mobiliza-

cijo, ki jo je odredil Trocki, in s temi četami ojačujejo lastne voje.

Sovjetske čete zmagujejo.

Moskva, 14. julija. Petrograjska agentura poroča, da so beli gardisti zasedli iznova Jaroslav, a bili poginani v Beg čez Volgo. En del je bežal v Rybinsk, kjer skuša prebivalstvo pobuniti. Vlada je storila protidredbe. Na fronti ob Volgi zmagujejo čete sovjeta. Stavropol bo padel vsak čas. Čehoslovaki beže in ravnajo zločinsko z osebo sibirskih železnice.

Moskva, 14. julija. Peti sovjetski kongres je sprejel na znanje poročilo, v katerem se proslavlja zmaga vladne politike. Načrti za novo vladanje, ki se bo opiralo na proletarijat in na sovjetske, so sprejeti.

Posveti italijanskih ministrov.

Lugano, 14. julija. Laški časopisi poročajo, da se je pečal včeraj ministrski svet s splošno tonažo.

Za izmeno vojnih ujetnikov.

Berolin, 15. julija. Pogajanja med Nemčijo in Anglijo glede izmenjavanja ujetnikov so končana in so rodila povoljne uspehe.

Francoski torpedni lovec ponesrečil.

Brindisi, 15. julija. Ob obali pri Brindisi je en francoski torpedni lovec zadel ob drugega in sta se oba potopila. — O izgubah se ne sme poročati.

Dva naša letalca ponesrečila.

Budimpešta, 15. julija. V soboto se je pošto letalo Dunaj-Budimpešta pri Mosonu ponesrečilo. Oba častnika Varga in Winger sta mrtva. Eksploziral je bencin. Stroj je popolnoma uničen.

Po domovini.

Čudna kupčija na Gorenjskem „Freie Stimmen“ pišejo: „Grazer Tagblatt“ poročajo, da namerava poljedelsko ministrstvo skleniti s slovensko trdiko Hudovernik v Radovljici dogovor glede dobave lesa, glasom katerega se ono obvezuje, da jej bo celih 15 let dobavljalo po 25 tisoč metrov lesa iz državnih gozdov v okrajih Bohinjska Bistrica, Bled in Bela peč. Cena bo po 30 kron za meter loka odvozna cesta. Ta dogovor bi bil hudo škodovanje državne blaginje. Najvišje cene so danes mnogo večje kakor nameravana cena in ostanejo najbrže tudi po vojni dokaj časa višje nego 30 kron za meter. Koroška družba za porabo lesa, ki je bila izvedla za to trgovino, je državni res stavila bolj ugodno ponudbo. Izjavila se je namreč pripravljena, da plača tudi le za dobo 10 let 35 kron za meter. Ker bi troški za dopravo lesa do odvozne ceste upravi narastli nemara do 15 kron, bi državno upraviteljstvo gozdov prejelo od trdike Hudovernik za pravo le 15 kron za les, dočim je Koroška družba hotela plačati 35 kron. Izguba, ki jo ima verski zaklad oziroma država trpela, če bi se obstilni Hudovernikov dogovor, bi znašala letnih 500.000, v desetih letih pa 5 milijonov kron. Neglede na to je pa način sklepa te trgovine popolnoma nezakonit, kajti za vse večje dobave lesa potem uprave državnih gozdov, je predpisan javen razpis. Da so v tem slučaju opustili razpis javnih ponudb, čini zadevo že sedaj sumljivo in zato je hitro pojasnilo nujno potrebno. — Tako celovške „Freie Stimmen“. Mi protestiramo, da hoče verski zaklad gozdove prodajati drugim. Kakor se branimo domačih izkoriščevalcev, tako nečemo tudi takih Korošcev na Kranjsko. Ali ne bi znal verski zaklad svojega lesa sam prodajati? Sicer so pa gozdovi verskega zaklada javna last, zato bi moral dobiček iz prodaje tega lesa iti v javno korist. Če pa država svojega lesa sama ne zna prodati, naj gozdove da deželi ali jih pa med ljudstvo razdeli.

Slovenščina v uradu in šoli. L. 1848. je v državnem zboru zahteval Ant. Černe, da se odpravijo po slovenskih pokrajinah slovenščine nezmožni uradniki, kar sta potem tudi zahtevala v posebnih peticiji poslanca Ambrož in Strcin. Nato je vlada za Štajersko zaukazala, da se izdajajo spisi in odloki v slovenščini, ako to zahtevajo stranke. — Kranjski deželni stanovi so prosili za uvedbo slovenščine v šole. Izšel je načrt za osnovo narodnih šol dne 2. septembra 1848., ki ima določilo, da se ima odslej poučevati v osnovnih šolah izključno v materinščini; samo na željo občine se sme poleg materinščine še poučevati drugi deželni jezik. Kako pa je sedaj?

Seidlerjevi razgovori s politiki. V soboto popoldne se je vršil pod vodstvom ministrskega predsednika dr. pl. Seidlerja posvet ministrov. Po posvetovanju je krenil dr. pl. Seidler v Eckartsau k cesarju, za 9. uro zvečer pa je povabil načelnike skupin gosposke in voditelje strank poslanske zbornice v ministrsko predsedstvo. Imeli so priti, da izvedo o važni izjavi. Povabilu so se odzvali načelniki skupin gosposke zbornice predsednik knez Windischgrätz, baron Czedik, baron Ruber in baron Plener, potem poslanci dr. Waldner, baron Pantz, Seitz, dr. Korošec, Petrušević, baron Hock, dr. Ofner, Friedmann, Bugatto in dr. Isopescu-Grecul, dočim Čehi, Poljaki in krščanski socialci niso bili navzoči. Sprejemal je dr. Seidler načelnike strank do 11. zvečer. Govorili so baje o orientaciji za prihodnje dni.

Petindvajsetletnico mašništva je obhajal dne 14. veleč. g. Vinko Čibaček, župnik v pokouju v Zaogu pri Cerkljah na Gorenjskem v družbi sosednih gospodov in domačih velmož. Odličnemu gosp. slavljenju želimo, da bi dal mu ljubi Bog dočakati med nami še zlato mašo.

Srebrna sv. maša. V nedeljo, 14. t. m. je na Velikih Poljanah v krogu svojih najbližjih sorodnikov in prijateljev gospod župnik Anton Lavrenčič obhajal srebrno sv. mašo. Bil je vesel dan za Poljance, katerim je že 10 let svetovalec v dušnih in telesnih zadevah. Krasno mu je govoril ribniški dekan gospod Skubic. Blagemu g. jubilaru, ki si je tekom 25 let stekel premnogo zaslug za cerkev in slovensko ljudstvo, kličemo tudi mi: Na mnoga leta! Saj je on eden tistih iz stare garde, ki so šli od prvega katoliškega shoda polni navdušenja med naše ljudstvo, in boj častno izvojevali. Cirknica, kjer je 15 let kaplanoval, bi lahko mnogo govorila njemu v čast.

Nova maša. Prihodnjo nedeljo, dne 21. julija bode daroval prvo sv. mašo novomašnik preč. p. Emanuel Jarc v ajdovski župniji. Novomašnik je študiral v mariborski škofiji.

O smrti hotelirja g. Lacknerja nam še pišejo iz Črnomlja: Dne 12. julija popoldne je umrl v Črnomlju g. Andrej Lackner, hotelir. Previden je bil s svetimi zakramenti za umirajočega. Bil je že dalje časa bolehen. Z njim je izgubil Črnomelj markantno, znano osebnost. Bil je v občevarstvu prijazen, preprirov se je izogibal. Bil je na glasu kot previden gospodar podjeten, več vinogradnik. Svoj čas je bil tudi cestni načelnik in kot takemu mu bodo v spomin drevesa ob vseh cestah, kakor tudi stari trdni mostovi. N. p. v. m.

Tržaška „Edinost“ je hitro iznašla krivca, ki naj bi bil kriv, da so ustavljeni nekateri slovenski časopisi na fronto. Ker je za vsako nedostojnost, ki jo zadnji čas zakrivajo razni časnikarji in politiki, brez dokazov „obsojen“ dr. Šusteršič, je „Edinost“ seve tudi radi tega obsodila dr. Šusteršiča. „Edinost“ naj bi raje druge prijala, ki so resnični krivci: tiste, ki so toliko neumnosti zadnje mesece napisali in tiste, ki so tako pisarji dopustili. Tu bo naša prave krivce, da toliko slovenskega časopisja sedaj ne sme na fronto. Razume se, da „Slovenski Narod“ s slastjo ponatiskuje laž tržaške „Edinosti“.

Conci demonstrira. Odstavljeni namestnik tirolskega deželnega glavarja dr. Conci je poslal nazaj pred 10. leti mu podeljeni Franc Jožefov red.

Oprostitev mašinistov pri na paro in motor od vojakov, nadalje oprostitve kurjačev, ki je veljala od 15. aprila 1918, se podaljšuje do 31. decembra 1918. Istotako bodo vojaki, ki so do 30. junija komandirani za opravljanje takih poslov, ostajali še do 31. decembra pri svojih obratih, če niso bili oni morda le mimogrede poslani od kadra k delu.

Novela kazenskega postopanja. V državni zbornici je predložil justični minister zakonski osnutek za poenostavljen postopanja v kazenskih zadevah. Kazenska sodišča trpe radi preobremenitve, pri čemur trpe i sodniki i obtoženci. Glavna posledica kompliciranosti postopanja je, da se delo zavlačuje. Ker pa je kriminaliteta vsedale hujša, treba delo pospešiti. Število sodnikov se ne da v toliki meri zvišati in bi tudi ne bilo v interesu pravice; treba le izpremeniti organizacijo sodišč in izboljšati sodno postopanje. O zakonu še izpregovorimo.

Italijani suvali z nogami slovenskega junaka. Anton Jobst, štirikrat odlikovani četovodja pri 107 pp. (prej 7), organist v Žireh, je bil 30. junija na Col del Rosso od Italijanov vjet. Hraber, zvest, zanesljiv in zmogel dečko je bil priljubljen povsod za časa svoje službe kot organist, kakor tudi pri vojaki. Iz velikih, smrtnih nevarnosti si je pomagal s pogumom in doslej vedno zvesto spremljevalko srečo. To pot je naletel na hujše. Ko je bil vjet, so naši iz te strani opazovali, kako nečloveško so Italijani z našimi vjetniki ravnali; suvali so jih z nogami, bili jih — kot priprava za daljne svoje namene z njimi. Naši fantje čutijo na lastni koži, kako je tisto zapriseženo prijateljstvo Italijana do nas Jugoslovancev.

Vračanje podpor. Ker so davkarje nekaj mesecev provizorično izplačevali svojem vpoklicancem previsoke podpore, prihajajo sedaj pozivi, da naj se preveč izplačane podpore vrnejo popolnoma, ali pa se pri izplačevanju nekoliko podpora odteguje, dokler ne bo vrnjena vsa preveč plačana vsota. Kdor je vsled tega odtrgavanja pri izplačilu podpor odškodovan in sedaj ne more izhajati, naj naredi prošnjo na komisijo za preživljanje, da se mu to vplačevanje spregleda in izplačuje podpora brez odbitka. Ako je dolg na hiši, ali če so domači za delo malo zmogni, je prošnja tembolj utemeljena.

Brata umoril. V soboto je stal pred tržaškim vojaškim sodiščem 25 letni Josip Artico, mornar, ki je služboval na vojni ladji „Helgoland“ v Puli in je 9. t. m. umoril svojega brata Ivana. Dogoček je zlasti pri Sv. M. Magd. Spodnji, kjer stanuje rodbina — oče je kurjač v čistilnici petroleja pri Sv. Soboti — pobudil veliko razburjenje. Razsodba se proglasi v ponedeljek. Tedaj objavimo tudi: daljše poročilo o dogodku.

Sličnost nekaterih deželnih in državnih barv. Bela-modra-rdeča: Kranjsko. Rdeča-modra-bela: Bosna, Angleško. Modra-rdeča-bela: Francija, Srbija. Modra-bela-rdeča: Hrvaško. Bela-rdeča: Tirolsko, Primorsko, Gor. Avstrijsko, Švica. Rdeča-bela: Češko, Solnograško, Predarlško, Koroško, Dansko, Črnagora. Rdeča-bela-zelena: Ogrsko, Italija. Bela-zelena-ideča: Bulgarija.

Padel je pri napadu na „Monte Lemerle“ Ivan Tavčar iz ugledne rodbine Tavčarjeve v Opatici, star 21 let.

Starostna meja za sodnike. Uradno poročajo: Justični minister je predložil zbornici pred kratkim zakonsko osnovo, po kateri bodo morali odložiti sodniki svoje službovanje, ako dosežejo starost 65 let. Ako stopi nova odredba v veljavo, bo moralo oditi v pokoj 107 sodnikov.

Oddaja eraričnih konj kmetovalcem. Artiljerijska oprema postaja armadnega višjega poveljstva v Ljubljani (artiljerijska vojašnica) bo oddala v petek, 19. t. m. za nedoločen čas več

konj poljedelcem in gozdarjem v širšem okolišu Ljubljane. Prosilci naj predložijo najkasneje 18. t. m. potrdilo c. kr. okrajnega glavarstva in županstva c. in kr. poveljstvu artiljerijske opreme postaje v Ljubljani (artiljerijska vojašnica), iz kojega potrdila je razvidno, da je prosilec pravi poljedelec (gozdar) in more iz lastnega vzdrževati in hraniti konje.

Poročil se je trgovec g. Julij Mesesnel z gdčno. Anico Skok, hčerko sod. nadoficijala in posestnika. — G. Viktor Medved v Trstu se je poročil z gdčno. Irmo Ulian.

Umril je v Gradcu enoletni prostovoljec Fran Makuc iz Idrije.

V Savinji je utonil 16 let stari trgovski vajenec Stanko Šemerl.

V tujini so umrli. Umril je v Davis W. Va v Ameriki Jožef Malnar. — V Sheboygen Wis je umrla Marija Bizjak, stara 46 let, doma iz Preserja. — V Sheboygen Wis je umrl, France Urajer. — V Port Washington je umrl Slunevec Franc, Dobnik iz Braslave.

Naši vojni vjetniki v Rusiji. Vojni minister je izjavil, da se je vrnilo že nad pol milijona naših vjetnikov iz Rusije. Drugi žive v Sibiriji, od koder ne morejo domov, ker se razirne v Sibiriji še niso ustalile.

Dobernič na smrt bolan. Poslanec Dobernič je na smrt bolan. Vsako minuto pričakujejo smrti. Iz aprovizacijskega skladišča trdke Pollak v Kranju je bilo ukradeno 20 kilogramov prekajene slanice, 11 kg sira in 8 kg moke.

Obutev za civilno prebivalstvo. Dne 11. julija se je vršila na Dunaju konferenca zastopnikov vseh ministerstev z državnimi poslanci. Ti so zahtevali, da vlada prepusti ljudstvu kože od onih živali, ki jih koljejo radi sile ali doma. Ker je vlada ugovarjala, da tega ne more dovoliti, so poslanci konstatirali, da je za vojaške potrebe poskrbljeno za več let in da torej nima smisla kratiti civilnemu prebivalstvu obutev.

Podpišite 8. vojno posojilo!

V sredo 17. t. m. se zaključijo prijave za 8. vojno posojilo. Pričakuje se, da bodo skupne prijave dosegle milijardno zmago. Za to zmago morajo po svoji možnosti vsi sodelovati, bogatin kot manj premožni, ki ima le malo prihrankov. Da financijelno vzdržimo — na to mora vsakdo gledati, nič ne sme zaostati. Kdor se je dozdej obotavljal, zaupati svoj denar državi, čeprav ga ne more nikjer drugod varneje in boljše naložiti, kakor če podpiše vojno posojilo, ki se mu obrestuje z več kot 6 odstotki vplačane vsote, ta naj ne zamudi prilike in naj podpiše, kolikor mu dopuščajo sredstva, 8. vojno posojilo.

Širom sveta.

Češki narodni svet se je ustanovil. Na čelu oklica so podpisani dr. Kramar, Klofač, Švehla, Soukup.

Univerzo v Lincu zahtevajo Nemci. Pravijo, da imajo mnogo upanja. Tako avstrijski Nemci pridobivajo korakoma.

Papir iz igel smrek so pričeli izdelovati v Monakovu. Tak papir je baje posebno dober za zavitke.

Prepoved alkohola v Ameriki. Ameriške Združene države prepovedo za dobo vojne prodajo omamljivih pijač. Pivovarne tekom osmih mesecev zapro.

Poštno letalo ponesrečilo na črti Dunaj-Kijev. Včeraj teden je padlo pošto letalo na črti Dunaj-Kijev na prosto polje občine Altstadt. Posadka je ostala nepoškodovana, letalo pa se je poškodovalo in so je odpravili na Dunaj.

Gospodarski razvoj na Ogrskem. Razna madjarska podjetja so v prvi polovici leta zvišala svoj kapital za eno milijardo 200 milijonov. V dobi 6 mesecev je bilo na Ogrskem ustanovljeno 296 novih družb z glavnico 436 milijonov kron. Razun tega je doseglo 502 delniških družb 300 milijonov kron agio-dobička.

Šest vagonov pokvarjenega stročjega fižola je bilo po poročilu „Arbeiter Zeitung“ na dunajskem vzhodnem kolodvoru. Na Ogrskem so blago kar navadno nametali v vagono, na dunajskem kolodvoru je blago dolgo čakalo, je začelo gniti in se popolnoma pokvarilo. Da niso na kolodvoru našli nikogar, ki bi opozoril urad za prehrano na zelenjavo, da bi se ta izločila iz vagonov in se prodala, je pa vendar čudno!

Vsi židje morajo zapustiti Finsko do 30. septembra.

Poštno pristojbine vnovič povišajo, baje porto za običajna pisma na 20 vin.

Skladišče italijanske municije v Furlaniji je šlo te dni v zrak. Eksplozijo so čuli po celi Furlaniji.

V ameriški armadi na francoski fronti je pod orožjem 186.000 zamorcev. Poslati pa jih hočejo Amerikanci še več.

Proti Clemenceau-ju. Iz Berna poročajo, da se francoski socialisti večine pripravljajo na nov babinet. Pravijo, da bo Albert Thomas kandidiral za ministrsko predsedstvo.

Naš poslanik na Ruskem. Avstro-ogerski poslanik na Ruskem postane glasom „W. Pol. Rundschau“ dosedajni poslanik na Danskem baron Franz.

Gluhonemi letalci. V vojaških krogih v Angliji govorijo, da kanijo urediti zbor gluhonemih letalcev. Strokovnjaki in veščaki so namreč doglali, da gluhonemi letalci v visokih zračnih slojih nimajo čuta za kretanje in da so zato bolj pripravi na letanje nego normalni ljudje.

Žitne zaloge v Franciji. „Temps“ piše, da je Francija slabo preskrbljena z žitom. Uvoz zadnjega tedna se je komaj obdržal na dose-danji višini in obstoji večidel iz nadomestkov

nego žita ali žitne moke. V pristaniščih se počasi izklada. List tolaži ljudi s prihodnjo žetvijo.

Kupujte „Novice“.

Antanta na delu.

Za Mirbachom še drugi?

Socijalni revolucionarji leve so — kakor piše „Daily Express“ — skovali zaroto, da umore nemškega grofa Mirbacha in nato odpošljejo v Nemčijo teroriste z nalogo, pomoriti visoke politične in vojaške osebnosti. Revolucionarji menijo, da pride res do zveze boljševikov z Nemčijo in smatrajo sedaj, da je prišla sedaj njihova ura.

Morilci grofa Mirbacha aretirani?

Berolin, 15. julija. „Vossische Zeitung“ izve, da so morilci grofa Mirbacha aretirani.

Hrepenenje vseh narodov.

Nova konferenca o miru.

Rotterdam, 14. julija. Kmalu se bo sešla konferenca, ki jo bode sklicala med narodom socijalistična frakcija, ki se bo o miru posvetovala. Tudi krščanski krogi se je bodo udeležili. Baje odpošlje tudi Alzacija-Lorena svojega odposlanca.

Glas o miru.

Bazel, 13. julija. „Journal des Debats“ piše o vesteh s fronte, da se nahajamo pred novimi krvavimi boji. Francija upa in želi, da se po tej novi krvavi žaligri končno zasliši glas miru in sporazuma med narodi.

Italijani divjajo nad Hertlingom.

Lugano, 14. julija. Laško časopisje besni nad govorom nemškega kanclerja Hertlinga. Pravijo, da je še vedno politika Nemčije hinavska in zavratna. „Secolo“ ne smatra govor vreden debate.

Japonska se pripravlja.

Bern, 15. julija. Ameriško časopisje razpravlja o novem japonskem načrtu za povečanje brodogradnje. V letih 1918 in 1919 bo zgradila 8 nad-dritnavtov, 4 oklopne križarke, 7 križark, 46 torpednih rušilcev in 170 podmornikov. (Amerikanci so nervozni o — končnih ciljih Japonske. Uredn.)

* * *

Mirovna posvetovanja v Parizu dovoljena.

Curli, 13. julija. Havas poroča iz Pariza: Vojaški višji poveljnik v Parizu je prvič dovolil, da se vrši prihod nedeljo v Parizu mirovno posvetovanje.

Drobiž.

Odlikovanje trgovinskega ministra.

Dunaj, 15. julija. Trgovinski minister je dobil povodom sklepa miru z Romunijo red železne krone I. vrste.

Stavka na Francoskem.

Ženeva, 14. julija. Iz Francoskega poročajo o velikih stavkah, o katerih časopisje ne sme ničesar poročati. Mnogo delavcev so militarizirali, mnogo jih tudi aretirali. Vsi znani pariški delavski voditelji so zaprti.

Ameriško naknadno posojilo antanti.

Zeneva, 12. julija. „New York Herald“ poroča, da je dobil kongres novoro predlogo za naknadno posojilo nadaljnjih 11 milijard dolarjev.

Erancoske žene kot vojne šoferke.

Amsterdam, 12. julija. „De Standard“ piše: Ker na Francoskem manjka mož, je francoski vojni minister odredil, da se ustanovi posebni ženski avtokader. V ta namen je vstopilo v šofersko šolo do 200 Francozinj.

Aprovizacija.

Zabela na rumene izkaznice D. Stranke z rumenimi izkaznicami D prejmejo zabelo v torek, dne 16. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeno je ta-le red: od 8. do 9. dopoldne šteje 1 do 100. od 9. do 10. šteje 101 do 200. od 10. do 11. šteje 201 do 300. popoldne od 2. do 3. šteje 301 do 400. od 3. do 4. šteje 401 do 500. od 4. do 5. šteje 501 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po 10 dkg čiste masti in 10 dkg jedilnega loja, kilogram take zabele stane 15 K.

Krompir na rumene izkaznice C. Opozarjamo stranke, ki prejemale krompir te dni na rumene izkaznice C, da morajo prinesiti s seboj tudi bele izkaznice za meso. Kdor ne bo imel izkaznice za meso odslej dalje s seboj, ne bo dobil krompirja.

Prodaja praških klobas in prekajenega mesa po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase in prekajeno meso v vojni prodajalni v Gosposki ulici v torek, dne 16. t. m. popoldne strankam z zeleno izkaznico B št. 2000 do konca. Vsaka oseba dobi 1/4 kilograma; kilogram praških klobas stane 4 K; kilogram prekajenega mesa 8 K.

Prodaja ječmenovega zdroba. Od srede 17. t. m. do vštete sobote 20. t. m. se dobi na vsako močno izkaznico po 1/4 kg ječmenovega zdroba, kilogram stane 1 K. — Ostanek blaga je napovedati zanesljivo v ponedeljek, ker se bode v prihodnjic sicer odzvela prodajalcu prodaja moke.

Podržavljenje vseh živilskih central. Prehranjevalni minister se je izrazil napram nekemu odposlanstvu, da se bodo v najkrajšem času podržavile vse živilske centrale in da bodo v bodoče le pododdelki urada za ljudsko prehrano.

Samo do prihodnje srede 17. julija je čas za podpisovanje vojnega posojila! Avstrija bo ostala in ž njo naš narod! — Zato vse za državo, ki edina bo naša bodočnost!